

บรรณาธิการแถลง

น่ายินดีที่งานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยมีการเติบโตขึ้นโดยลำดับ วารสารฉบับนี้ มีบทความพิเศษ เรื่อง **ทัศนศึกษาโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร** เป็นการศึกษาดูงาน บริษัทผลิตยาสมุนไพรขนาดใหญ่ที่มีเทคโนโลยีสูงและครบวงจร จำนวน 2 แห่งมีความรู้ที่น่าสนใจ เพื่อเรียนรู้และนำมาพัฒนาต่อยอดต่อไป มีนิพนธ์ต้นฉบับถึง 7 เรื่อง เรื่องแรก **ผลของน้ำมันหอมระเหยจากหอมแดงและมะกรูดในการบรรเทาอาการภูมิแพ้ทางเดินหายใจ** เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง หอมแดงและมะกรูด กับหอมแดงอย่างเดียว ซึ่งพบว่าผลไม่แตกต่างกันในการช่วยบรรเทาอาการภูมิแพ้ทางเดินหายใจ แต่มะกรูดช่วยด้านกลิ่นหอมผ่อนคลายมากกว่า นับเป็นการศึกษาที่น่าสนใจเพราะมีการใช้หอมแดงในการบรรเทาอาการหวัดในหมู่ชาวบ้านมานานแล้ว อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

เรื่องที่สอง **พระคัมภีร์ธาตุวิณัจฉัย: ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยด้านขนบในการแต่งและสารัตถะ** เป็นการศึกษาขนบในการแต่งและสารัตถะในพระคัมภีร์ธาตุวิณัจฉัย ซึ่งควรเป็นคัมภีร์สำคัญในการแพทย์แผนไทย แต่ไม่ได้มีการรวบรวมไว้ในตำรา **เวชศาสตร์ฉบับหลวง และแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์** ทั้ง ๆ ที่เรื่องธาตุเป็นเรื่องสำคัญในทฤษฎีพื้นฐานของการแพทย์แผนไทย การศึกษานี้ นับเป็นการ

ศึกษาที่น่าสนใจ น่าสนใจ ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมและพัฒนาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในวงการแพทย์แผนไทยต่อไปในอนาคต

เรื่องที่สาม **การพัฒนาการจัดหมวดหมู่และรหัสมาตรฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของประเทศไทย** เป็นการพัฒนาที่สำคัญทั้งเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นระบบ และสากล นับเป็นการวางรากฐานสำคัญในด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ควรมีการเร่งรัดและปรับปรุงให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางและสะดวกยิ่ง ๆ ขึ้นไป เรื่องที่สี่ **ชุดทดสอบการกวดจุดสัญญาณสำหรับหัตถเวชกรรมไทย** ก็เป็นการพัฒนาให้การนวดไทย มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และมาตรฐานยิ่งขึ้น เรื่องที่ห้า **ตำแหน่งทางกายวิภาคกับแนวเส้นพื้นฐานและจุดสัญญาณของการนวดไทยในยางคัมภ์** เป็นผลงานต่อเนื่องของนักศึกษาและอาจารย์ในภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ศึกษาเส้นประธานและจุดสัญญาณอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ โดยนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ ที่ได้ Dr. Tim Cushnie ช่วยตรวจสอบในเรื่องภาษาให้ถูกต้องและเป็นมาตรฐานที่น่าชมเชย

เรื่องที่หก **ผลของการปฏิบัติสมาธิต่อค่าดัชนีมวลกายและระดับคอเลสเตอรอลของพยาบาลวิชาชีพ ในจังหวัดสุพรรณบุรี** เป็นการศึกษาเปรียบเทียบ

เทียบที่ผลการศึกษาก็น่าสนใจมากที่พบว่า การปฏิบัติสมาธิมีผลลดค่าดัชนีมวลกายและระดับคอเลสเตอรอลลงได้อย่างมีนัยสำคัญ ควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มทางเลือกในการแก้ปัญหา ไขมันในเลือดสูงและโรคอ้วนโดยไม่ต้องใช้ยา ซึ่งนอกจากมีราคาแพงแล้ว ยังมีผลข้างเคียงสูงด้วย เรื่องที่เจ็ด **รูปแบบการส่งเสริมการดูแลสุขภาพและการรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยของประชาชนในเขตสุขภาพที่ 1** (8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน) เป็นการศึกษาที่น่าสนใจโดยเฉพาะในยุคที่มีการส่งเสริมการแพทย์แบบไทยอย่างกว้างขวาง จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มการยอมรับการแพทย์

แผนไทยของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ภาคปกิณฑกะในฉบับนี้ เป็นเรื่องสมุนไพรมะกรูด ทั้งใบ ผล และผิว ต่อด้วยพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน ซึ่งเสนอเป็นตอนที่ 13 แล้ว วารสารสโมสรรฉบับนี้เป็นเรื่องของมะกรูด สุดท้ายขอแสดงความอาลัยต่อการจากไปในวัย 91 ปี ของอาจารย์ถวิล อภัยนิคม ครูหมอนวดไทยอาวุโส

วารสารฉบับนี้เป็นเวทีสำหรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นำเสียดายที่นอกจากการแพทย์แผนจีนแล้ว การแพทย์ทางเลือกอื่น มีงานวิชาการส่งมาตีพิมพ์น้อยมาก

พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์